

ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਆਈਟਮ 63 ਦੇ ਕਾਲਮ 2 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਕਰੀ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਤੋਂ?

(2) The;sfacts is inotiiin ਵਿਵਾਦ ਭਾਵ TheJSassessee isnailsmalleba ਬਿਨਾਂ ਪਾਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅੰਡੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਆਈਟਮ 63 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ, "ਨਿਵੇਕਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਮੱਦ 63 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -
ਬੇਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਦੇ ਟੈਨਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ।

ਅੰਡਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 18, ਹੇਠਾਂ ਪੁਨਰ-ਉਤਪਾਦਿਤ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: "ਮੀਟ, ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਅੰਡੇ। ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਟੀਨਾਂ, ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਡੱਬੇ।"

(3) ਦੋਵੇਂ ਦੋਵੇਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੰਬਰ 18 ਅਤੇ 63 ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਭਾਵ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਆਈਟਮ ਨੰ. 63 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਲ, ਅਰਥਾਤ, ਅੰਡੇ. ਜੇਕਰ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

ਪੀਸੀ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਮਿਤਕ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ, -

ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -**ਵਿਰੋਧੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ।**

1970 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 189।

29 ਅਪ੍ਰੈਲ 1974

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਨੰ. XXX)— ਧਾਰਾ 14— ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ,

ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਦਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ—ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਵਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ—ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ।

ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ, ਜਿਸਦਾ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼।

26 ਮਈ ਨੂੰ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ। 1967 ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 500 1964 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਐਸ. ਤਿਜੋਆਨਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮਿਤੀ 13 ਫਰਵਰੀ, 1964, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਰਾਏ ਗੁਲਿਆਨੀ ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਟਾ। ਮਿਤੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 1963 (ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ) ਅਤੇ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ, ਮਿਤੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 1963, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਐਸ.ਨੇਹਰਾ।

ਐਚ.ਐਸ ਸਿੱਬਲ, ਆਰ.ਸੀ. ਸੇਤੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੌਡੈਂਟਸ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਪੀਡਿਤ, ਜੇ.—ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ। ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਕਾਉਣੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੁਕਤਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਧੂ ਜੱਟ, ਸ.

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਰੋਜਪੁਰ, ਡਿਸਪੁਟ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਤਰੇਏ ਪੁੱਤਰ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ 1942 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। 155 ਕਨਾਲ 15 ਮਰਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 1944 ਵਿੱਚ, ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰ ਕੌਰ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, 19 ਜੂਨ, 1945 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ 2/3 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ, ਨੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹੇਗੀ, ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ 2/3 ਹਿੱਸਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 7 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1956 ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 15 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ, ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। 35,000 ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਫਿਰ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਨਵਰੀ, 1962 ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਕੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਬੇਗਾਨਗੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੇ - ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਕੌਰ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਦੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(2) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਕੱਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਸੀ। ਹਰ ਕੌਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(3) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ

Nand Singh (deceased) represented by his L.Rs. v. Nachhatra Singh & others (Pandit, J.)

ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲੜਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਰ ਕੌਰ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

(4) ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਹਰ ਕੌਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ. ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸਨੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਖੋਜ 'ਤੇ, ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(5) ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵੈਂਡੀਜ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 7 ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਖਰੀ ਮਰਦ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਸਦਾ ਮਤਰੇਆ ਪੁੱਤਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ 2/3 ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਉਹ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਉਦੇ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਜੋ, (1), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਐਕਵਾਇਰਡ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖੰਡ V ਦੇ ਅਧਿਆਇ 3-ਬੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ (ਬੀ) ਲਈ।
ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਣਗੇ। (1976)1

ਨਿਰਣਾ

NARULA, J.- (10) ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 1 ਸਤੰਬਰ, 1971, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1 ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ "ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.) ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ) ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੰਗਲਗੀਰ, ਮੋਹਤਮੀਮ ਡੇਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮਦਰਾਸ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਕਿ-ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਹੁਕਮ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਤਾਂ ਹੀ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਿਮਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(11) ਪਿਆਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ (9) ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕੇਵਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹੰਤ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1882 (1908 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 539 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਧ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੀਡ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ 'ਕੇਸ' ਨਹੀਂ ਸੀ - ਜਿਸਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70(1) (ੳ)

(9) 1910 ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਾਰਡ 104=8 ਭਾਰਤੀ ਕੇਸ 1160।

Nand Singh (deceased) represented by his L.Rs. v. Nachhatra Singh & others ^ (Pandit, J.)

(8) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ- ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰੇਕ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਹਾਸਪਾਈ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ "ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਜਾਂ ਰਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ "ਐਕਵਾਇਰਡ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚੌੜਾ, ਸੰਭਵ ਅਰਥ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਇਸਤਰੀ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ *ਬਦਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਂਸੋ ਦੇਵੀ*), (2) ਇਹ,, ਪਹਿਲਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ - (2) -ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ *ਹੋਵੇਗੀ* ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ, ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ' ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ . ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੌਰਸਲ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਰ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ ਖੁਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ *ਜੁੜਿਆ* ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਉਸਦਾ ਉਪਾਅ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Nand Singh (deceased) represented by his L.Rs. v. Nachhatra Singh
& others ((Pandit, J.)

ਫਰਮਾਨ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਝੌਤਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 7 ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹਰ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, 1956, ਅਤੇ ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲਾਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 569, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ (ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦਾ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਆਨੰਦੀਬਾਈ ਬਨਾਮ ਸੋਨਾਬਾਈ ਮਹਾਦੇਵ ਰਾਜਧਿਆਕਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (4) ਅਤੇ ਠਾਠਾ ਗੁਰੂਨਾਧਾਮ ਛੱਤੀ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਥਾਥਾ ਨਵੀਨਥੰਮਾ (ਮੌਤ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5), ਇਸੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ।**

(9) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲਿਖਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“16. ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਢੁਕਵੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਵੰਸ਼ਜ ਜਿਉਂਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਤਨੀ ਦਾ।

- (3) ਏਆਈਆਰ 1970 ਰਾਜਸਥਾਨ 285
- (4) ਏਆਈਆਰ 1974 ਮੈਸੂਰ 1.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1967 ਮਦਰਾਸ 429

17. ਅਜਿਹਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੈਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ; ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ, 1 ਆਖਰੀ ਮਰਦ-ਧਾਰਕ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਮੁਕਤਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਧੂ ਜਾਟ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜਾਟਾਂ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ *ਪਿਆਰਾ ਲਾਈ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਖੋ। ਈਸਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1942 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਟੈਂਟ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ 19 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।, ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956, ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਗੇਂਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, 1945 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਸ ਟੇਮਰੀ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 4(1) (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ।

a) ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪਾਠ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਕਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਜਦੋਂ ਆਖਰੀ ਮਰਦ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਕੌਰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੱਕ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਉਕਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਪਤੀ. ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 559 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- (1) ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਭਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ-
 - (i) ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ; ਵੀ
 - (ii) ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੀ।

Nand Singh (deceased) represented by his L.Rs. v. Nachhatra Singh & others ((Pandit, J.)

(2) ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।” ~

(11) ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।: ਹਰ ਕੌਰ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ com ਵਾਅਦਾ* ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 7 ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(12) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਬਹਿਸਿਆ।

(IS)-ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਐੱਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ ਜੇ.

ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ
ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1149।

3 ਮਈ 1974.

ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪ੍ਰੋਵਮੈਂਟ ਐਕਟ (1922 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 36 ਅਤੇ 42— ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ 1967 ਦੇ ਐਕਟ XXIII ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)— ਧਾਰਾ 6— ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ , ਧਾਰਾ 36 ਅਤੇ ਦੋ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸੀਈ, 1967 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ- ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ-ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ - ਕੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਵਧੀ ਹੋਈ ਕੰਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ-ਕੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ .

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ (ਲ) ਅਨੁਸਾਰੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

